

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmae Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

Quibus rebus comparatur iracundus. Cap. III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46161](#)

videre solem iustitiae. Psalm. Turbatus est à furore oculus meus. Et philosophus: Duo sunt maximè contraria cōsilio, scilicet fūcātia & ira. Psalm. Turbatus sum &c. ¶ Secūdo nocet ira animæ, ei omnia bona auferendo. Aufert enim misericordiā. vnde Prou 22. Ira non habet misericordiam, neque irrumpens furor. Cuius causa est: quia ira inquirit victoriā. Finis enim iræ est victoria. Aufert etiam homini ira veram iustitiā. vnde Iacob. 1. Ira enim via iustitiam Dei non operatur. Vbi dicit glo. Qui iratus indicat, etiā si iustitiam iudicat, tamen diuini examinis iustitiā, in quam perturbatio non cadit, noc potest imitari. Sapie. 12. Tu autem dominator virtutum cum tranquillitate iudicas. Et super illud Iob 16. Non te superet ira. dicit gl. Si ira correctionem suspetat, antè opprimit, quām corrigat: & sub specie zeli iustitiae, fator est. Zelus iustitiae quasi ignis ardere debet oleo misericordiæ. Et sicut ignis lampadem destruit, nisi adsit oleum: sic zelus iustitiae cor hominis destruit, nisi assit oleum misericordiæ. Legitur de Christo Lucæ 20. q. ipse destructione Ierusalem, quam ex zelo iustitiae facturus erat, prius fleuerit. ¶ Tertiœ ira nocet animæ omnia mala introducendo. vnde super illud Prouerbio. 15. Vir iracundus prouocat rixam. dicit Grego. Ianua omnium vitiorum est iracundia: qua clausa, virtutibus intrinsecus datur quies aperta, ad omne facinus armabitur animus. Prou. 29. Qui ad indignandum facilis est, ad peccata est proclivior. Damnum quod facit ira homini, ostendit Salomon Prouer. 19. Qui impatiens est, sustinebit damnum. Primum quod sustinet impatiens, est damnum perditæ patientiæ. Secundū est, damnum eorū qui lucratæ essent, si patienter iniuriam sustinuissent: velut enim lapidibus pretiosis obruimur, cum iniuria nobis inferuntur. Tertiū damnum, est amissio suiphius. Impatiens seipsum perdit, sicut patiens seipsum seruat. Vnde dominus in Euangeliō Lucæ 11. In patientia vestra possidebitis animas vestras.

Quibus rebus comparatur iracundus. C A P. III.
Tertiœ valet ad detestationem iræ, si iracundus diuersis generibus rerum comparetur. Vnde notandū, quod iracundus est velut homo habens domum ligneam, cui quādoque accidit, quod in vespere diues est, in mane vero nihil habet, quia sibi totum ignis subito abstulit. Ita homo iracundus ad sibilum unius verbi, gratiam, quam habebat, perdit, dum in iram vel odium capit. Ideo dicitur Eccle. 2. Vx illis qui perdidérunt sustentiam. Homo etiā iracundus est quasi dæmoniacus, vel arreptius. Vnde figurari potest per dæmoniacum illum, de quo le-

gitur Marci 9. Magister, attuli tibi filium meū habentē spiritū
mutū qui vbi cūque eū apprehenderit, allidit illū, & spuma-
stridet dentibus. Matthæi etiam 8. legitur q̄ occurserunt dono
duo habentes dæmonia terribilia nimis, ita vt nemo posse
transire per viam illam. Quibus satis assimilatur homone-
dus. Item iracundus est sicut olla nimium habens ignē, que
liendo emitit quod in ea erat. vnde Pro. 15. Cor fatui ebulli-
tatiā. Iracundus est homo insanus, licet non sit continua em-
sania. Vnde Horatius: Ira furor breuis est. Itē philosophus
gata iniuria, eius est insania qui facit. Nunquid non insanus
qui seipsum gladio iræ vel odio occidit? ¶ Homo iracundus
velut rhamnus ignem ex se producēs ad impetu venti, fecit
Iosephum. Sic iracundus ad ventū superbia ignem iræ ex-
ducit. Homo etiam iracundus est velut aper in gladium ire
odij seipsum impingens. Gladius diaboli est ira vel odium.

¶ De stultitia iracundiis mūtipli cibis.

C A P . I I I .

Quarto potest valere ad deterstationē iræ, si ostendatur
ta stultitia laborat homo iracundus, qui non vult odio
mittere, sed vult se vindicare. Et possunt assignari multe stulti-
tia ipsius. ¶ Prima stultitia eius est, q̄ ipse vult sanare vulnus sui
alieno vulnerē, & sanitatē querit de aliena infirmitate. In alieno
malo querit bonū suum: quo id ēst ac si in igne querat
& in spinis vuas, & in tribulis ficas. Hāc stultitiā insinuantur
Aug. dices: L̄esus & iniuriam passus vindicari vult, quasi cum
pœna possit prodefēre aliena. De aliena pœna querit sibi inci-
camentū, & acquirit grande tormentū. ¶ Secunda stultitia
quod ipse vult se vindicare cum periculo animæ suæ, & in
dum corporis, & magno labore & expensis, & tamen no-
tēst se vindicare plenē. Maior enim vindicta quam ipse pa-
sumere, est mors asini hostis sui, scilicet corporis. Prouen-
rum 20. Ne dicas, Reddam malum pro malo expecta-
num, & liberabit te. Liberabit, inquam, à labore & expensis
periculo animæ & corporis, & debito gehennæ, cui te obli-
res, vendicando te. Mira insania, quod homo velit se occiden-
tum hostis sui occidat. Si autem expectaret dominū, domi-
nus plenariè vindicaret eum, hostem suū infernali patibulo
figendo. Non oportet ergo sumere vindictā de hoste suo, q̄
bi iniuriatus est: quia nisi ipse penituerit. Dominus tantam
dicitā sumet de eo, q̄ totus mundus satiabitur inde. Vnde int.
Esaiae: Vermis eorum non morietur, & ignis non extingue-